

ПРОГРАМА
розвитку кафедри геодезії та картографії
географічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
На 2020-2025 рр.

Про автора:

Даценко Людмила Миколаївна (1965 р. народження, громадянка України), освіта вища: закінчила у 1987 р. Київський національний університет імені Тараса Шевченка, за спеціальністю картографія. Працює у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка з 1987 р., на посадах: інженер, зав. учбовою лабораторією, інженер II категорії НДЧ. З 1994 по 1998 р. навчалася в аспірантурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У 2000 р. захистила кандидатську дисертацію «Картографічне моделювання на базі ГІС-технологій в екологічних дослідженнях ґрунтів» (за спеціальністю 11.00.12 – географічна картографія). З 2000 року – на посаді доцента (за сумісництвом та на умовах строкового трудового договору з 2005 р.) у 2005 року на посаді доцента, як обрана за конкурсом. У 2007 році отримала атестат доцента.

З 1997 по 2006 рр. працювала в ЗАТ «Інститут передових технологій» картографом, потім керівником групи, заступником директора та науковим консультантом.

З 2008 по 2011 рік навчалась у докторантурі географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Успішно захистила докторську дисертацію «Навчальна картографія в умовах інформатизації суспільства: теоретико-методологічні засади та практична реалізація» (за спеціальністю 11.00.12 – географічна картографія). З 1 липня 2012 р. – в.о. завідувача кафедри геодезії та картографії, з 23 січня 2013 р. - завідувач кафедри геодезії та картографії географічного факультету, як обрана за конкурсом на умовах передбачених контрактом. У 2014 р. отримала вчене звання професора.

Педагогічний стаж Даценко Л.М. становить 20 років. Даценко Л.М. підготувала та викладає нормативні курси «Технологія видання карт» (для студентів 3-го року навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» , ОП Картографія), Прикладні ГІС в картографії (для студентів 2-го року навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»), «Науково-дослідницький практикум з картографії» для студентів 2-го року навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», ОНП Картографія; «Науково-дослідницький практикум з оцінки земельних ресурсів» для студентів 2-го року навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», ОНП Землеустрій та кадастр.

«Проектування карт спеціального змісту» (Модулі: Навчальні карти для школи, Історичні карти, Туристичні карти, Навігаційні карти)» (магістри 1), «Прикладні ГІС в картографії» (магістри 1), «Методика геоінформаційного забезпечення картографічного моделювання» (PhD). Проводить виробничі та навчальні практики зі студентами географічного факультету, асистентську практику з магістрами, керує дипломними і магістерськими роботами.

У 2014 році проходила місячне стажування у Ванкуверському острівному університеті (Канада) за програмою українсько-канадського проекту «Закладення

основи інфраструктури просторових даних: забезпечення бази в українському уряді для підтримки стабільного економічного зростання» (у 2014-2018 рр. в рамках проекту була тренером-викладачем курсів).

Загальна кількість публікацій - 144 публікації. Зокрема, за 2013-2020 рр. опубліковано: 1 підручник для профільної школи з грифом МОН України (у співавторстві), 6 підручників та навчальних посібників для вищої школи (1 – одноосібний, 5 - у співавторстві), 2 методичні вказівки для виконання практичних робіт (у співавторстві), 2 монографії (у співавторстві), 2 навчальні програми для загальноосвітньої школи з грифом МОН України (у співавторстві), 13 статей у фахових виданнях.

Даценко Л.М. виконує значну громадську роботу. З 2013 р. - член спеціалізованої вченої ради Д 26.001.07 - доктора і кандидата географічних наук географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, з 2014 р. член експертної ради ВАК України з геолого-географічних наук (з 2015 р. – заступник голови). Член редакційних колегій провідних наукових періодичних видань України з географічних наук. Даценко Л.М. є членом Вченої Ради Українського географічного товариства, Віце-президентом Українського товариства геодезії та картографії, членом Асоціації фахівців землеустрою України.

За період роботи в університеті завжди на належному рівні забезпечує навчально-методичну та наукову роботу, користується авторитетом та повагою у колег та студентів.

ПРОГРАМНІ ТЕЗИ

Історія кафедри. У Київському університеті з перших років його існування було введено викладання окремих розділів курсу геодезії (теорія фігури Землі). 1838 року при фізико-математичному відділенні філософського факультету Київського університету св. Володимира засновано кафедру астрономії, яка невдовзі дістала назву «астрономії та геодезії». У 1933 році почав діяти геолого-географічний факультет і кафедру геодезії було відокремлено від кафедри астрономії. Фахівців картографів почали готувати з 1944 року. А з 1993 р. при кафедрі здійснюється підготовка військових картографів.

Кафедра забезпечує навчання студентів відповідного профілю підготовки (стаціонар та заочна, бюджетна та контрактна форми навчання), читання нормативних і спецкурсів, проведення навчальних польових практик на базі факультету, та на навчально-науковому полігоні у м. Богуслав Київської області, комп'ютерних практик, підготовку військових картографів з числа курсантів кафедри «Географічних інформаційних систем та технологій» Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Структура кафедри (на 1 січня 2020 р.). До складу кафедри входить: штатні викладачі -15 осіб (3 професори (з них, 2 доктори географічних наук), 9 кандидатів наук та 3 асистенти без наукового ступеня) ; навчально-допоміжний персонал – 7 осіб.

1. Пріоритетні напрями роботи кафедри

(розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту» (№1556-VII від 01.07.2014р.), Закону України «Про наукову і науково-

технічну діяльність (№ 848- VIII від 26.11.2015р.), Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 року, затвердженого Вченою радою Університету 25 червня 2018 року).

Пріоритетними напрямками роботи кафедри геодезії та картографії є:

- забезпечення високого рівня фахової підготовки студентів у галузях знань:

10 Природничі науки, спеціальності 103 Науки про Землю (ОП «Картографія, географічні інформаційні системи та дистанційне зондування Землі» ОКР «Бакалавр», ОП «Картографія та географічні інформаційні системи» ОКР «Магістр»), 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» (ОП «Геодезія та землеустрій» ОКР «Бакалавр», ОП «Землеустрій та кадастр» ОКР «Магістр»).

- здійснення модифікації навчальних робочих програм нормативних та варіативних курсів з метою узгодження їх зі змістовими стандартами європейського та світового освітнього простору;
- модернізація матеріально-технічної бази кафедри для забезпечення навчального процесу та проведення польових навчальних практик на сучасному рівні;
- підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу шляхом співпраці з вітчизняними та міжнародними освітніми проектами і програмами;
- участь у вітчизняних та міжнародних наукових заходах (конференції, круглі столи, семінари) з картографії, геодезії, геоінформаційних систем, дистанційного зондування Землі, землеустрою та кадастру.

2. Навчальна та навчально-методична робота

- підготовка та підвищення професійної і методичної кваліфікації викладачів кафедри у вигляді постійно діючих методичних семінарів, майстер класів висококваліфікованих викладачів, взаємних відвідувань занять, навчання на програмах підвищення кваліфікації викладачів у провідних вітчизняних і зарубіжних університетах, а також комплексна взаємодія викладачів із підприємствами і організаціями (цільове навчання, наукові дослідження і т.п.);
- здійснення регулярного моніторингу стану навчально-методичного забезпечення з кожної дисципліни. Основними завданнями є постійне вдосконалення методичного забезпечення кожної дисципліни та самостійної роботи студентів зокрема;
- поглиблення інтеграції освіти з практикою, розвиток зв'язків кафедри з провідними організаціями, які формують попит на випускників кафедри, використання цих зв'язків для інтелектуального, кадрового та матеріального забезпечення навчального процесу, розвитку баз практик, працевлаштування випускників;
- регулярне проведення анкетування студентів з метою моніторингу задоволеності студентів якістю викладання, використання результатів анкетування для розробки заходів щодо підвищення якості викладання;

- актуалізація переліку дисциплін вільного вибору студента за тісної співпраці роботодавцями, з врахуванням потреб сьогодення. Оновлення тем курсових і випускних кваліфікаційних робіт відповідно до сучасних потреб ринку (на замовлення роботодавців);
- підготовка авторських підручників та практикумів з навчальних дисциплін, що закріплені за кафедрою. Постійне оновлення бібліотечного фонду по дисциплінах кафедри, у тому числі електронних навчальних видань;
- підвищення практичної спрямованості освітніх програм через залучення викладачів-практиків за кожною магістерською освітньою програмою стане в нагоді під час підготовки до семінарських, практичних занять, а також складання підсумкового іспиту;

3. Наукова робота та міжнародні зв'язки

- поглиблення творчої співпраці з вченими інституту географії НАН України за напрямками наукових досліджень кафедри;
- посилення роботи з підготовки і публікації результатів наукових досліджень у міжнародних наукових журналах та презентації їх на міжнародних наукових форумах;
- участь в організації та проведенні Всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях. Продовжити організовувати та проводити Міжнародну науково-практичну конференцію «Картографія та вища школа: Сучасний стан і стратегія розвитку»;
- продовжити та розширити співпрацю з The International Emergency Management Society TIEMS та іншими міжнародними організаціями у сфері ГІС, геоматики, геодезії, землеустрою та кадастру;
- налагодження співпраці із зарубіжними університетами з метою залучення викладачів, науковців, аспірантів кафедри до виконання спільних міжнародних наукових проектів;
- забезпечення участі науково-педагогічних працівників кафедри у міжнародних наукових обмінах та конференціях поза межами України.

4. Робота зі студентами

- студентоцентризований принцип є пріоритетним у підготовці фахівців кафедри геодезії та картографії, що відповідає загальній парадигмі освітнього простору здобувачів вищої освіти КНУ, це зазначено у низці положень Статуту КНУ;
- методи навчання і викладання на кафедрі дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова й творчості, які реалізуються в авторських програмах з використанням досягнень, як вітчизняних, так і зарубіжних вчених;
- залучення студентів до виконання наукової тематики кафедри при написанні кваліфікаційних робіт;

- сприяння талановитим студентам у написанні наукових робіт та їх участі у відповідних конкурсах Міністерства освіти України, НАН України;
- публікування спільних статей студентів, магістрів, аспірантів і викладачів у наукових збірниках і журналах;
- залучення здібних до наукової роботи студентів до навчання в аспірантурі на кафедрі та направлення їх в інші наукові установи;
- сприяння академічній мобільності студентів та аспірантів.

5. Робота з абітурієнтами

- Викладачі кафедри проводять активну роботу по залученню абітурієнтів на навчання працюючи: у журі Всеукраїнських олімпіад з географії; журі Всеукраїнських турнірів з географії ; журі конкурсу «Вчитель року» з географії; у робочій групі з розробки програми ЗНО; робочій групі з розробки навчальних програм з географії для учнів загальноосвітніх навчальних закладів; робочій групі із розроблення навчальних програм для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (Профільний рівень);
- Викладачі кафедри є авторами шкільних підручників (Основи географічних інформаційних систем та Географія у 11 класі (профільний рівень) і продовжують працювати у цьому напрямі;
- Викладачі кафедри активно залучаються до організації та проведення днів відкритих дверей на факультеті та на загальноуніверситетських заходах для абітурієнтів;
- Кафедра підтримує сторінку у соціальній мережі Фейсбук, де популяризує картографію, геодезію та землеустрій, рекламує діяльність кафедри;
- До ювілею кафедри у 2018 році було знято рекламний відеоролик про кафедру: від історії до сьогодення. Він виставлений на Фейсбук та представлений на ютуб-каналі.

6. Підготовка професорсько-викладацького складу.

Станом на вересень 2020 року на кафедрі геодезії та картографії працює 3 професори (з них, 2 доктори географічних наук), 9 кандидатів наук та 3 асистенти без наукового ступеня. Навантаження викладачів кафедри більше 600 годин (враховуючи додаткове внутрішнє суміщення для забезпечення проведення польових практик та заявок з інших підрозділів університету). Тому, одними з найважливіших питань, вирішенню яких у найближчі роки буде приділятися особлива увага, – це підбір нових педагогічних і наукових кадрів, за умови надання додаткових ставок та запрошення зовнішніх лекторів із числа фахівців-практиків для забезпечення вимог НАЗЯВО про залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

7. Успішні умови реалізації програми

Основні умови успішного здійснення програми розвитку кафедри геодезії та картографії полягають у:

- Підтримці керівництва університету у вирішенні питання перевантаження викладачів кафедри (надання додаткових ставок для залучення нових викладачів);
- Активній участі професорсько-викладацького і навчально-допоміжного складу кафедри у реалізації програми;
- Ефективній кадровій політиці, використанні потенціалу молодих співробітників кафедри, залученню фахівців-виробничників до викладання профільних дисциплін практичного спрямування;
- Підвищені кваліфікації професорсько-викладацького та навчально-допоміжного складу кафедри з урахування світового досвіду наукової та навчально-методичної роботи;
- Підтримці керівництвом університету реалізації планів щодо залучення провідних вчених НАН України та фахівців-практиків до науково-навчального процесу.
- Підтримці керівництвом університету у реалізації планів модернізації матеріально-технічного забезпечення кафедри.

Програма розвитку кафедри підготувала професор кафедри геодезії та картографії д.геогр.н. Даценко Людмила Миколаївна.

Заслухано і затверджено на **онлайн** засіданні кафедри геодезії та картографії 12 жовтня 2020 р. (протокол № 3).

Професор кафедри геодезії та картографії,
доктор географічних наук

Л.М.Даценко

В.о. декана географічного факультету

С.П.Запотоцький